

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====

બન્નુ ઉર્ફે નરેશ ગિરી

વિરુદ્ધ

એમ. પી. રાજ્ય

ઓક્ટોબર ૧૭, ૨૦૦૧

[એમ. બી. શાહ અને ડોરેસ્વામી રાજુ, ન્યાયમૂર્તિ]

દંડ સંહિતા, ૧૮૬૦-કલમ ૩૦૨ અને ૩૭૬ - ફરિયાદી હેઠળ - મૃતકને છેલ્લે આરોપી સાથે જોવામાં આવી - ટ્રાયલ કોર્ટ અને હાઈકોર્ટ દ્વારા દોષિત ઠેરવવામાં આવ્યો - મૃત્યુદંડની સજા-અરજી કે મૃત્યુદંડની સજા વાજબી નથી કારણ કે કેસ દુર્લભતમ કેસ ન હતો- અપીલ પર- દોષિત ઠેરવવામાં આવ્યો, પરંતુ સજાને આજીવન કેદમાં ફેરવવામાં આવી.

અપીલકર્તાને છ વર્ષની છોકરી પર બળાત્કાર અને હત્યા કરવા બદલ આઈ. પી. સી. ની કલમ ૩૦૩ અને ૩૭૬ હેઠળ સજાપાત્ર ગુના માટે દોષિત ઠેરવવામાં આવ્યો હતો. તેના પર ફાંસીની સજા ફટકારવામાં આવી હતી. મૃતકને છેલ્લે આરોપી અપીલકર્તા સાથે ફરિયાદી પક્ષના

સાક્ષી ૪, ફરિયાદી પક્ષના સાક્ષી ૫ અને ફરિયાદી પક્ષના સાક્ષી ૧૦ દ્વારા જોવામાં આવ્યો હતો. દોષિત ઠેરવવા અને સજા સામે અપીલને હાઈકોર્ટ દ્વારા સમર્થન આપવામાં આવ્યું હતું.

આ અદાલતને અપીલમાં અપીલકર્તાએ દલીલ કરી હતી કે મૃત્યુદંડની સજા લાદવી વાજબી નથી કારણ કે આ ગુનો દુર્લભમાં દુર્લભતમ કેસની શ્રેણીમાં આવતો નથી, કારણ કે મૃત્યુ આકસ્મિક અને અજાણતાં થયું હતું; અને ઘટનાની તારીખે તેની ઉંમર ૨૨ વર્ષથી ઓછી હતી; અને તેનો ભૂતકાળમાં કોઈ ગુનાહિત રેકૉર્ડ નહોતો.

આંશિક રીતે અપીલને મંજૂરી આપતા કોર્ટે

ઠરાવ્યું : પુરાવાઓના અવલોકન પરથી સ્પષ્ટ થાય છે કે હાઈકોર્ટ અથવા સેશન્સ કોર્ટે ફરિયાદી પક્ષ દ્વારા રજૂ કરાયેલા પુરાવાઓનું મુલ્યાંકન કરવામાં કોઈ ભૂલ કરી નથી. આથી, ભારતીય દંડ સંહિતાની કલમ ૩૦૨ અને ૩૭૬ હેઠળ અપીલકર્તાની સજાને પુષ્ટિ આપવામાં આવે છે, પરંતુ ફાંસીની સજાને આજીવન કેદમાં ફેરવવામાં આવે છે.[૩૦૧-ડી-ઈ; ૩૦૨-એ]

ક્રિમિનલ એપેલેટ જ્યુરિસડિક્શન: ૨૦૦૧ ની ક્રિમિનલ અપીલ નંબર ૬૫૫.

સી. આર. એલ. આર. નંબર ૨/૨૦૦૦ અને CRL. ૨૦૦૦નો એ. નંબર ૨૧૬૧માં મધ્ય પ્રદેશ હાઈકોર્ટના ૧૯.૩.૨૦૦૧ ના ચુકાદા માંથી.

અપીલકર્તા વતી તારા ચંદ્ર શર્મા (એ. સી.).

પ્રતિવાદી વતી અનૂપ જ્યોર્જ ચૌધરી, સુશ્રી દિવ્યા સૂરી, સુશ્રી ભારતી ત્યાગી અને ઉમા નાથ સિંહ.

કોર્ટનો ચુકાદો ન્યાયમૂર્તિ શાહ દ્વારા આપવામાં આવ્યો હતો.

જબલપુર, એમ. પી. ખાતેની હાઈકોર્ટ ઓફ જ્યુડિકેયર દ્વારા પસાર કરાયેલા આદેશથી વ્યથિત અને અસંતુષ્ટ આરોપીએ આ અપીલ દાખલ કરી છે. વિવાદિત ચુકાદા અને તારીખ ૧૯.૩.૨૦૦૧ ના આદેશ દ્વારા, ઉચ્ચ અદાલતે સેશન્સ કેસ નંબર ૧૧૭/૯૯ માં ઉમરિયાના વધારાના સેશન્સ જજ દ્વારા પસાર કરાયેલા ચુકાદા અને આદેશને સમર્થન આપ્યું હતું, જેમાં અપીલકર્તાને ભારતીય દંડ સંહિતાની કલમ ૩૦૨ અને ૩૭૬ હેઠળ શિક્ષાપાત્ર ગુના માટે દોષિત ઠેરવવામાં આવ્યો હતો અને તેને મૃત્યુદંડની સજા સંભળાવવામાં આવી હતી.

તે ફરિયાદી પક્ષનો કેસ છે કે ફરિયાદી પક્ષના સાક્ષી ૧ મોહન લાલ સાહુ જ્યારે ૨૫મી જાન્યુઆરી, ૧૯૯૯ના રોજ સાંજે ૬ વાગ્યે તેમના ઘરે પરત ફર્યા ત્યારે તેમને જાણવા મળ્યું કે તેમની પૌત્રી (તેમની દિવંગત પુત્રીની પુત્રી) જ્યોતિ જેની ઉંમર લગભગ ૬ વર્ષની હતી તે ઘરમાં હાજર નહોતી. તેણે તેની પુત્રવધૂ અને અન્ય વ્યક્તિઓ પાસેથી તેના વિશે પૂછપરછ કરી. તેને જાણ કરવામાં આવી હતી કે તે આરોપી સાથે સિનેમા જોવા ગઈ હતી. થોડા સમય પછી જ્યારે આરોપી બંદૂ ઉર્ફે નરેશ તેના ઘરે આવ્યો હતો, ત્યારે તેણે જ્યોતિ વિશે પૂછપરછ કરી અને આરોપીએ કહ્યું કે તે જ્યોતિ વિશે કંઈ જાણતો નથી અને તે તેને સિનેમા જવા માટે

તેની સાથે લઈ ગયો નહોતો. ત્યારબાદ, તેણે અને પરિવારના અન્ય સભ્યો અને વિસ્તારના રહેવાસીઓએ જ્યોતિને શોધવાનું શરૂ કર્યું. શોધ દરમિયાન, મહેલામાં કેટલાક લોકોએ તેની પત્નીને જણાવ્યું કે મૃતક જ્યોતિ સાંજે લગભગ ૪ વાગ્યે આરોપી સાથે જોવા મળી હતી અને તેની પત્નીએ તે મુજબ તેને જાણ કરી હતી. ત્યારબાદ તે તેની પત્ની સાથે તથ્યોને યોગ્ય રીતે જાણવા માટે આરોપીના ઘરે ગયો હતો પરંતુ આવી પૂછપરછ પર આરોપી ગુસ્સે થતાં તેઓ પાછા આવી ગયા હતા. પડોશના લોકોની સલાહ પર તેણે પોલીસ સ્ટેશનમાં રિપોર્ટ દાખલ કર્યો હતો. ત્યારબાદ ફરિયાદી પક્ષના સાક્ષી ૧૩ સંજય દુબેએ મૃતક છોકરીનો મૃતદેહ જોયો હતો, જે ફરિયાદી પક્ષના સાક્ષી ૧ના પડોશી પણ હતા. મૃતદેહ રેલવે લાઈનની પાર ઊભેલા ઝાડીઓમાં પડેલો મળી આવ્યો હતો. તેણે જોયું કે મૃતકના અન્ડરવેર મૃતદેહની નજીક પડેલા હતા અને તેના ગાલ પર લોહીના ડાઘા અને દાંતના નિશાન હતા. ત્યારબાદ તેણે પોલીસ સ્ટેશનને જાણ કરી હતી. આ માહિતીના આધારે તપાસ અધિકારીએ જરૂરી તપાસ હાથ ધરી હતી. ત્યારબાદ આરોપી-અપીલકર્તા સામે બાલુ ઉર્ફે બૈરામ ગોસ્વામી સાથે આરોપપત્ર દાખલ કરવામાં આવ્યું હતું. વધારાના સત્ર ન્યાયાધીશે અપીલકર્તાને દોષિત ઠેરવ્યો હતો પરંતુ અન્ય આરોપીઓને નિર્દોષ જાહેર કર્યા હતા.

રેકૉર્ડ પરના પુરાવાઓ પરથી, સેશન્સ કોર્ટ તેમજ હાઈકોર્ટ એવા નિષ્કર્ષ પર પહોંચી હતી કે આરોપી બન્ટુ ફરિયાદી મોહનલાલ સાહુનો પડોશી હતો અને તેની સાથે મુલાકાત થતી રહેતી હતી. અન્ય પુરાવાઓને ધ્યાનમાં લીધા પછી, કોર્ટે ચુકાદો આપ્યો કે ઘટનાના દિવસની સાંજે આરોપી ફરિયાદી પક્ષના સાક્ષી ૧ ના ઘરે ગયો હતો અને તે મૃતક જ્યોતિને સિનેમા જોવા લઈ ગયો હતો. સાંજે જ્યોતિ ન મળતાં આરોપીએ ફરિયાદી પક્ષના સાક્ષી ૧ને જાણ કરી હતી કે જ્યોતિ તેની સાથે નહોતી, તેથી પોલીસ સ્ટેશનમાં રિપોર્ટ દાખલ કરવામાં આવ્યો હતો.

પોલીસ દ્વારા તપાસ દરમિયાન આરોપી ફરાર થઈ ગયો હતો અને રાત્રે ૯:૩૦ થી ૩:૩૦ વાગ્યા સુધી તે તેના ઘરે મળી આવ્યો ન હતો. બીજા દિવસે સાંજે પોલીસે તેની ધરપકડ કરી હતી.

સેશન્સ કોર્ટ અને હાઈકોર્ટે ફરિયાદ પક્ષના સાક્ષી ૬ વિમલા, ફરિયાદ પક્ષના સાક્ષી ૧ની પુત્રવધૂ, ફરિયાદ પક્ષના સાક્ષી ૪ રવિ, ફરિયાદ પક્ષના સાક્ષી ૧ના ભત્રીજા અને ફરિયાદ પક્ષના સાક્ષી ૫ બાળ સાક્ષીના પુરાવા પર આધાર રાખ્યો હતો અને જણાવ્યું હતું કે મૃતક શાળામાંથી આવ્યા પછી આરોપી સાથે લઈ ગયો હતો.

ફરિયાદી પક્ષના સાક્ષી ૪ રવિ કુમાર લક્ષા ફરિયાદી પક્ષના સાક્ષી ૧ મોહનલાલ સાહુનો ભત્રીજો છે. તેણે જણાવ્યું કે તે ઉમરિયા જિલ્લાના રાથેલીનો રહેવાસી છે અને ફરિયાદી પક્ષના સાક્ષી ૧ ખલેસરમાં રહે છે. તેણે વધુમાં જણાવ્યું હતું કે ઘટનાના દિવસે તે તેના કાકાના ઘરે હાજર હતો. જ્યારે તે ચા પી રહ્યો હતો, ત્યારે આરોપી બન્ટુ, જેને તે જાણતો હતો, તે પણ ત્યાં પહોંચ્યો. આરોપીએ તેને પૂછ્યું કે તે જ્યોતિને તેનું સિનેમા બતાવવા માટે લઈ જવા માંગે છે અને તે આરોપીને મનાઈ કરે છે. થોડા સમય પછી તે પોતાના ઘરે જવા નીકળ્યો પણ ત્યાં પોતાની થેલી ભૂલી જવાને કારણે તે પાછો ફર્યો હતો. રસ્તામાં, તેણે જોયું કે આરોપી મૃત જ્યોતિ, ફરિયાદી પક્ષના સાક્ષી ૫ વિવેક કુમાર સાહુનો હાથ પકડીને બજાર તરફ જઈ રહ્યો છે—વિજય કુમારનો ૮ વર્ષનો પુત્ર અને ફરિયાદી પક્ષના સાક્ષી ૧ નો પૌત્રએ કોર્ટમાં આરોપીની ઓળખ કરી અને કહ્યું કે સાંજે લગભગ ૪ વાગ્યે તે અને મૃતક જ્યોતિ શાળામાંથી ઘરે આવ્યા હતા. ઘરમાં સ્કૂલ બેગ રાખ્યા બાદ જ્યોતિ રમવા માટે નીકળી ગઈ હતી. તેઓ તેમના ઘરની નજીકના નાળા પાસે કુદરતી હાજતે ગયા હતા. તેણે જ્યોતિ સાથે આરોપી બન્ટુ

ને જોયો. તેણે જ્યોતિને પૂછ્યું કે તે ક્યાં જઈ રહી છે અને તેણે તેને કહ્યું કે તે આરોપી બન્દુ સાથે સિનેમા જોવા જઈ રહી છે. તેણે જ્યોતિને મનાઈ કરી અને કહ્યું કે માતા તેને મારશે, જેના પર જ્યોતિએ જવાબ આપ્યો કે તેણે તેની દાદી પાસેથી પરવાનગી લીધી છે. તેણે તેની માતાને અને દાદીને પણ જાણ કરી. ઉલટ તપાસમાં, તેમણે આ સૂચનને નકારી કાઢ્યું હતું કે તેઓ તેમની માતા અને દાદીના કહેવા પર તેમનું નિવેદન આપી રહ્યા હતા. ફરિયાદી પક્ષના સાક્ષી ૧૦ મંજુએ જણાવ્યું હતું કે ઘટનાના દિવસે બપોરે ૩ વાગ્યાથી ૪ વાગ્યા સુધી તે નદીના ઘાટની સીડી પર બેઠા હતા, જેને ખલેસરનો રાજરંગ ઘાટ પણ કહેવાય છે. તેણે આરોપી બન્દુને એક છોકરીને પકડીને તેને લઈ જતા જોયો, જેણે શાળાનો ગણવેશ પહેર્યો હતો. પૂછપરછમાં આરોપીએ તેને જાણ કરી કે તે તેના ભાઈના ઘરે જઈ રહ્યો છે. તેમણે આ હકીકત મોહલા અને પડોશના લોકોને જણાવી હતી. તેને ૨૬મી જાન્યુઆરીના રોજ બપોરે લગભગ ૧ વાગ્યે રેલવે લાઈન પાસે પડેલી એક છોકરીના મૃતદેહ વિશે જાણ થઈ હતી. ઉલટ તપાસમાં, જ્યાં મૃતદેહ પડેલો હતો તે સ્થળ વિશે તેણે પોલીસને કેમ ન જણાવ્યું તે સવાલના જવાબમાં તેણે જવાબ આપ્યો કે દરેક વ્યક્તિ પોલીસથી ડરતો હોય છે અને શા માટે મુશ્કેલી ઉભી કરવી જોઈએ, પરંતુ જ્યારે પોલીસે તેને બોલાવ્યો અને તેની પાસેથી પૂછપરછ કરી ત્યારે તેણે તેમને સત્ય કહ્યું.

ફરિયાદી પક્ષના સાક્ષી ૮ ડો. (શ્રીમતી.) પોસ્ટમોર્ટમ કરાવનાર એસ. ઠાકુરે નોંધ્યું હતું કે મૃતક શાળાના ગણવેશમાં હતી અને તેમણે જણાવ્યું હતું કે મૃતદેહની તપાસ કરનારા ત્રણ ડોક્ટરો એવા નિષ્કર્ષ પર પહોંચ્યા હતા કે બળાત્કાર કરવામાં આવ્યો હતો અને મૃતકની હત્યા તેના નાક અને મોં દબાવીને કરવામાં આવી હતી અને મૃતકના શ્વાસમાં અવરોધ ઊભો કર્યો

હતો. ફરિયાદી પક્ષના સાક્ષી ૯ ડૉ. એ. પી. ઢિવેદીએ આરોપીની તપાસ કરી હતી અને નોંધ્યું હતું કે શિશ્નના ઉપલા ભાગ પર ઉજરડાના નિશાન હતા.

અદાલતને મદદ કરવા માટે અમારા દ્વારા નિયુક્ત આરોપી અપીલકર્તા વતી હાજર રહેલા વિદ્વાન વકીલ (ન્યાયમિત્ર) એ અમને સમગ્ર પુરાવાથી માહિતગાર કર્યા છે.તેમાંથી પસાર થયા પછી, અમને એવું લાગતું નથી કે હાઈકોર્ટ અથવા સેશન્સ કોર્ટે ફરિયાદી પક્ષની આગેવાની હેઠળના પુરાવાનું મુલ્યાંકન કરવામાં કોઈ ભૂલ કરી છે.આથી, અમે આઈ. પી. સી. ની કલમ ૩૦૨ અને ૩૭૬ હેઠળ સજાપાત્ર ગુના માટે અપીલકર્તાની દોષિતતાની પુષ્ટિ કરીએ છીએ.

જો કે, અપીલકર્તાના વિદ્વાન વકીલે રજૂઆત કરી હતી કે કોઈ પણ સંજોગોમાં, આ દુર્લભતમ કેસ નથી જ્યાં આરોપીને મૃત્યુદંડની સજા આપવામાં આવે. તેમણે રજૂઆત કરી હતી કે સંબંધિત દિવસે આરોપીની ઉંમર ૨૨ વર્ષથી ઓછી હતી. તેમની રજૂઆત છે કે આ કૃત્ય ઘોર હોવા છતાં, મૃતક પર કોઈ ઈજાઓ મળી ન હતી તે હકીકતને ધ્યાનમાં લેતા, સંભવ છે કે ઘટના સમયે આરોપી દ્વારા તેના મોં અને નાકને બંધ કરવાને કારણે મૃત્યુ થયું હશે જેથી તેણી અવાજ ન કરે અને રડે નહીં. તેમના જણાવ્યા અનુસાર, મૃત્યુ આકસ્મિક અને અજાણતા થયું હતું. હાલના કેસમાં, અપીલકર્તાનો કોઈ ગુનાહિત રેકૉર્ડ હોવાનું સૂચવવા માટે રેકૉર્ડ પર કંઈ નથી કે ન તો તે કહી શકાય કે તે મોટા પાયે સમાજ માટે ગંભીર ખતરો હશે. તે સાચું છે કે તેનું કૃત્ય ઘોર છે અને તેની નિંદા કરવાની જરૂર છે પરંતુ તે જ સમયે એવું ન કહી શકાય કે તે દુર્લભતમ કેસ છે જ્યાં આરોપીને સમાજમાંથી નાબૂદ કરવાની જરૂર છે. તેથી, મૃત્યુદંડ લાદવાનું કોઈ વાજબી કારણ નથી.

પરિણામે, અમે આઈ. પી. સી. ની કલમ ૩૦૭ હેઠળ અપીલકર્તાની દોષિતતાની પુષ્ટિ કરીએ છીએ પરંતુ મૃત્યુદંડની સજાને આજીવન કેદમાં બદલીને સજામાં ફેરફાર કરીએ છીએ. આઈ. પી. સી. ની કલમ ૩૭૬ હેઠળ સજાપાત્ર ગુના માટે, તેને ૧૦ વર્ષની સખત કેદની સજા ફટકારવામાં આવી છે. બંને સજાઓ એક સાથે ચાલશે. અપીલને તે મુજબ આંશિક રીતે મંજૂરી આપવામાં આવે છે.

છેલ્લે, અમે વિદ્વાન ન્યાયમિત્ર દ્વારા આપવામાં આવતી યોગ્ય સહાયનો ઉલ્લેખ કરીએ છીએ અને તેની પ્રશંસા કરીએ છીએ.

કે. કે. ટી.

અપીલને આંશિક મંજૂરી આપવામાં આવી છે.

This judgment has been translated using AI Tool – SUVAS.

=====

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.